

Z á z n a m

z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny

Jednání Rady vlády pro národnostní menšiny se uskutečnilo dne 12. dubna 2007 v 10:00 hod. v Úřadu vlády (nábř. E. Beneše 4, místnost č. 147).

Přítomní členové Rady:

MUDr. Džamila Stehlíková (ministřyně vlády pro lidská práva a národnostní menšiny, předsedkyně Rady), Mgr. Andrea Baršová (náměstkyně ministřyně vlády pro lidská práva a národnostní menšiny),¹⁾ Ing. Jan Litomiský (zmocněnec vlády pro lidská práva), MUDr. Marián Hošek (náměstek ministra práce a sociálních věcí), MgA. Adolf Toman (náměstek ministra kultury), Mgr. Martin Moulis (náměstek ministra spravedlnosti), MUDr. Atanas Ivan Belkov (zástupce bulharské menšiny), Ladislav Furiš (zástupce chorvatské menšiny), Anna Hyvnarová (zástupkyně maďarské menšiny), Irena Kuncová, Ing. Erich Lederer (zástupci německé menšiny), Michal Chrzastowski, Vladislav Niedoba a Mgr. Tadeusz Wantuła (zástupci polské menšiny), Eva Bajgerová, Milan Ferenc (zástupci romské menšiny), PhDr. Agáta Pilátová (zástupkyně rusínské menšiny), Ing. Igor Zolotarev (zástupce ruské menšiny), Ing. Antonis Epikaridis (zástupce řecké menšiny), PhDr. Radovan Čaplovič, PhDr. et PhMr. Štefan Medzihradský a Mgr. Vladimír Skalský (zástupci slovenské menšiny), Karin Kubešová (zástupkyně srbské menšiny), Mgr. Olga Mandová (zástupce ukrajinské menšiny).

Přítomní hosté:

BcA. Miroslav Koranda (poradce ministřyně vlády pro lidská práva a národnostní menšiny), Ing. Jarmila Fuchsová (Ministerstvo financí, ředitelka odboru), Mgr. Helena Fraňková a JUDr. Blanka Bartíková (Ministerstvo kultury, odbor médií a audiovizí), PhDr. Václav Appl (Ministerstvo kultury, odbor regionální a národnostní kultury), Zuzka Stiborová (Ministerstvo zahraničních věcí), Jan Kronus (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, odbor základního vzdělávání), Mgr. Hana Synková (Filosofická fakulta UK v Praze).

Sekretariát Rady:

Mgr. Eva Holková, Mgr. Ondřej Klípa, RNDr. Milan Pospíšil, PhDr. Andrej Sulitka.

Program jednání:

1. informace o jmenování nových členů Rady,
2. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků - informace o vstoupení v platnost pro Českou republiku dne 1. března 2007,
3. schválení novely nařízení vlády č. 98/2002 Sb.,
4. dotační programy resortů MK a MŠMT na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2007,
5. podněty k činnosti výboru Rady pro dotační politiku a výboru Rady pro spolupráci s orgány samosprávy,
6. podněty k činnosti pracovní skupiny pro národnostně menšinové televizní vysílání,
7. informace o přípravě Zprávy o situaci národnostních menšin v roce 2006,
8. různé.

¹⁾ Dostavila se v 11:50 hod., z důvodu jednání v Senátu PČR.

Jednání řídila MUDr. Džamila Stehlíková, ministryně vlády pro lidská práva a národnostní menšiny a předsedkyně Rady. Požádala o schválení programu, jenž byl schválen bez připomínek, s tím že bod 5 byl doplněn o drobné úpravy jednacího řádu Rady a statuty a jednací řádu Výborů rady.

V průběhu jednání bylo členům Rady rozdáno novelizované znění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, Evropská charta regionálních či menšinových jazyků a Zpráva o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2005.

Ad 1

V úvodu D. Stehlíková uvedla, že dne 12. března t.r. vláda jmenovala usnesením č. 226 členy Rady, měsíc poté se Rada schází na svém prvním jednání. Poté proběhlo stručné představení přítomných.

Jmenování místopředsedů Rady (po jednom za veřejnou správu a národnostní menšiny) zahájila D. Stehlíková návrhem jmenovat místopředsedou za veřejnou správu svoji náměstkyni, Andreu Baršovou. Sekretariát Rady obdržel před jejím jednáním od slovenského zástupce nominaci Igora Zolotareva, kterou podpořila i část zástupců polské, ukrajinské, maďarské a ruské menšiny. Na místě pak Š. Medzihorský doporučil nominaci Vladimíra Skalského (což podpořili E. Lederer, a M. Ferenc). O. Mandová navrhla, aby se Vladimír Skalský představil ostatním členům Rady písemnou formou. Totéž navrhl M. Hošek v případě Andrey Baršové. Pro lepší orientaci posléze M. Chrzastowski navrhl odložit rozhodnutí o místopředsedech Rady na příští jednání, s tím, že do 30. dubna t.r. budou sekretariátu předány návrhy nominací s charakteristikou kandidátů na obě funkce místopředsedů; o tomto návrhu Rada hlasovala:

Usnesení č. 54:

Jmenování místopředsedů Rady se přesouvá na příští jednání Rady.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
19	2	1

Ad 2

A. Sulitka uvedl, že dne 15. listopadu 2006 uložila ČR u generálního tajemníka Rady Evropy ratifikační listinu k Evropské chartě regionálních či menšinových jazyků (ETS 148). Zároveň byla učiněna příslušná prohlášení týkající se splnění závazků z Charty pro ČR vyplývajících.

Charta vstoupila v platnost dne 1. března 1998; pro ČR vstoupila v platnost dne 1. března 2007 (ve Sbírce mezinárodních smluv byla uveřejněna 1. března 2007 pod č. 15/2007).

V rámci části II Charty, která se týká obecnějších závazků, jsou zahrnuty čtyři jazyky: němčina, polština, romština a slovenština. Do části III Charty patří polština (41 bodů), s teritoriálním omezením na Moravskoslezský kraj, okresy Frýdek-Místek a Karviná, a slovenština (37 bodů) s rozsahem po celé ČR. V této části jsou definována konkrétní ustanovení k ochraně uvedených jazyků. Opatření na jejich ochranu bezesbytku reflektují již

platné zákony, zvláště menšinový zákon, školský zákon, správní řád a další. Přijaté závazky se týkají oblastí vzdělání, soudních orgánů, orgánů veřejné správy a veřejné služby, hromadných sdělovacích prostředků, kulturní činnosti a zařízení, hospodářského a sociálního života a přeshraniční výměny.

Co se týče monitorovacího procesu k Chartě, z jejího článku 15 vyplývá povinnost státům (vládám) do jednoho roku po vstupu v platnost předložit první periodickou zprávu generálnímu tajemníkovi Rady Evropy a poté ji předkládat vždy v tříletých intervalech. Zprávu připraví pro vládu sekretariát Rady na základě podkladů členů Rady a dalších institucí. Orgány Rady Evropy, výbor expertů a Výbor ministrů, vyjádří vládě ke zprávě svá doporučení.

První periodickou zprávu má předložit Česká republika Radě Evropy k 1. březnu 2008. Její návrh projedná nejdříve Rada, pak materiál bude předložen vládě a následně v souladu s kontrolním mechanismem Charty bude postoupen Radě Evropy.

Ad 3

A. Sulitka uvedl, že návrh novely nařízení vlády byl ve spolupráci s Ministerstvem kultury zpracován v souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2006. Záměrem bylo stanovit srozumitelnější podmínky umožňující efektivnější a rychlejší způsob čerpání dotačních prostředků ze státního rozpočtu podle aktuálních potřeb. Jde o působnost resortů kultury, školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí a Úřadu vlády. Konkrétně jde o zpřesňující úpravy textu, které vymezují předmět úpravy. Novela nově stanoví mj. podmínky podpory rozhlasového a televizního vysílání v jazycích národnostních menšin, které není provozováno za účelem dosažení zisku a je šířeno na území České republiky.

Návrh novely nařízení vlády byl rozeslán dne 28. července 2006 členům bývalé Rady reprezentujícím národnostní menšiny (připomínky zaslali zástupci bulharské, německé, řecké, slovenské a ukrajinské menšiny, ostatní členové Rady na text návrhu nereagovali). Vláda návrh schválila dne 21. února 2007 (usnesení č. 122). Ve Sbírce zákonů bylo toto nařízení vlády publikováno dne 1. března 2007 (č. 38/2007 Sb.).

Ačkoliv šlo o informaci, do rozpravy se přihlásil V. Skalský, s požadavkem na ministerstvo kultury, aby ve spolupráci s Výborem Rady pro dotační politiku vytvořilo manuál k vyplňování formulářů projektů. Podle něj se mění zadání programů a požadavky ve formulářích projektu (např. předkalkulace výrobních nákladů). Zmínil také nejasnosti ohledně vyúčtování zahraničních cest. Na to za resort kultury odpověděla tajemnice výběrové dotační komise B. Bartíková, že všechny podmínky jsou uvedeny ve vypsání programu nebo ve formuláři, kromě toho se před uzavěrkou podávání projektů nabízejí konzultace, případné problémy umožňují řešit s dotyčným subjektem ještě před vlastním grantovým řízením. Požadavek předkalkulací je např. ve formuláři již třetím rokem. V. Skalského rovněž podpořil Š. Medzihorský. M. Pospíšil zpochybnil význam manuálu, jenž by v podstatě obsahoval pouze opakování toho, co je uvedeno v zadání programu a formuláři projektu, V. Appl navrhl uspořádat seminář k programům (jde o resorty kultury a školství, mládeže a tělovýchovy). V. Skalský poté uvedl, že může jít o elektronický manuál doplněný o FAQ („frequently asked questions“), což podpořila E. Bajgerová. Myšlenku semináře podpořil i zástupce ruské menšiny, I. Zolotarev a v závěru i D. Stehlíková.

Nebyl vznesen žádný návrh usnesení, na přípravě semináře budou dále spolupracovat resorty se sekretariátem Rady.

Ad 4

A. Toman a V. Appl (Ministerstvo kultury - program podpory kulturních aktivit) uvedli, že v únoru t.r. proběhlo výběrové řízení, celkový požadavek byl ovšem 20 mil. Kč, zatímco k dispozici bylo 8 mil. Kč. Po výběrovém řízení bylo rozděleno 7 948 000,- Kč a poté, co bylo zjištěno pozdní vyúčtování u tří projektů, byla celková částka ještě snížena na 7 843 000,- Kč pro 94 projektů. Uvedli, že stížnosti na pozdní termíny resortu je nutno nahlížet s ohledem na nejružnější zpoždění u předkladatelů. K celkové částce dotace bude ještě odboru národnostní a regionální kultury do rozpočtu přidána částka ve výši 1 600 000,- Kč na romský světový Khamoro.

B. Bartíková (Ministerstvo kultury - program podpory přijímání a rozšiřování informací v jazycích národnostních menšin) sdělila, že resort žádal o navýšení finančních prostředků na program o 10 mil. Kč, avšak neúspěšně. Z celkových 30 přihlášek jich bylo úspěšných 25. Druhé kolo bylo vyhlášeno výběrovou komisí z důvodů, že někteří předkladatelé zapomněli vyplnit předkalkulace (již třetím rokem). Většina sdružení již obdržela první splátku dotace. Celkem bylo v programu rozděleno 28 126 000,- Kč a v rezervě je 1 900 000,- Kč. V letošním roce bude ještě vypsáno výběrové řízení, takže patrně budou přiděleny všechny finanční prostředky. Problém je s jedním předkladatelem, který opakovaně nedodrжуje účelovost čerpání dotace. Kontrola finančního úřadu bude znamenat pozastavení dotace, což může přinést existenční problémy tiskoviny. V případě pozastavení vydávání periodika se musí jeho vydavatel obrátit na odbor evidence tisku resortu kultury, jež je zapotřebí informovat změny v periodicitě.

J. Kronus (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy) informoval o tom, že ministerstvo vyhlásilo dotační program až v březnu t.r. z důvodu reorganizace na resortu. Dne 25. dubna 2007 se bude konat výběrové řízení. Podmínkou přijetí projektu je řádně vyúčtovaná dotace. Ve výběrové komisi jsou zastoupeny národnostní menšiny. Po rozhodnutí komise bude bezprostředně navazovat vydání rozhodnutí ministryně školství, mládeže a tělovýchovy. Výsledky budou též zveřejněny na webu (www.msmst.cz). Do 15. června 2007 předkladatelé obdrží finanční prostředky.

M. Hošek (Ministerstvo práce a sociálních věcí – programy integrace romské komunity) uvedl, že o dotačním programu resortu bude informována Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity.

M. Chrzastowski se v rozpravě dotázal na finanční podporu při přípravě televizních a rozhlasových pořadů, přičemž za nevýhodu považuje to, že profesionálové ČT a ČRo nejsou vždy obeznámeni s menšinovou problematikou. B. Bartíková v odpovědi poukázala na to, že dotace takovýchto projektů má v dotačním programu své místo (pořad Xeny rádia Student či Babylon ostravského studia ČT).

Š. Medzihorský projevil názor, že by se mohlo zdát, že všechno v uvedeném dotačním programu na podporu přijímání a rozšiřování informací v jazycích národnostních menšin je pořádku, ale není to tak (a není to v souladu s Evropskou chartou regionálních či menšinových jazyků). Dokonce se zdá, že se ztrácí smysl programu, poněvadž jsou vráceny projekty kvůli drobným chybám, což způsobí vydavatelům velké problémy. V druhém kole dokonce zavedená periodika dostala výrazně menší podporu, než navrhovala výběrová komise. Bylo by dobře se tomuto problému více věnovat. D. Stehlíková vyzvala k podání podnětu písemnou formou.

Ad 5

V úvodu navrhla D. Stehlíková Radě ke schválení drobné změny v Jednacím řádu Rady, statutech a jednacích řádech obou výborů Rady. Ty se týkají počtu členů výborů (počet zástupců národnostních menšin reflektuje jejich zastoupení v Radě, tj. rozšíření o zástupce srbské menšiny) a současně jsou navrženy drobné úpravy textu. Rada k návrhům neměla výhrady.

Usnesení č. 55

Rada schvaluje

- 1. změnu Jednacího řádu Rady, a to v čl. 1 odst. 2 a čl. 8 odst. 1 a odst. 3,***
- 2. změnu Statutu Výboru Rady pro dotační politiku, a to v čl. 1 odst. 2, čl. 2 odst. 1, čl. 2 odst. 2 písm. c) a čl. 8 odst. 3,***
- 3. změnu Jednacího řádu Výboru Rady pro dotační politiku, a to v čl. 4 odst. 4,***
- 4. změnu Statutu Výboru Rady pro spolupráci s orgány samosprávy, a to v čl. 1 odst. 2, čl. 2 odst. 1, čl. 3 odst. 1 a čl. 8 odst. 3,***
- 5. změnu Jednacího řádu Výboru Rady pro spolupráci s orgány samosprávy, a to v čl. 4 odst. 4.***

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
23	0	0

Ad nominace do Výborů Rady

D. Stehlíková v úvodu připomněla, že členy Výboru pro dotační politiku jsou vedle zástupců národnostních menšin rovněž zástupci resortů, které národnostním menšinám poskytují dotace. V pozvánce byli členové Rady za národnostní menšiny vyzváni, aby zaslali návrhy na členy Výboru. A. Sulítka sdělil, že sekretariát Rady obdržel nové návrhy pouze od chorvatské, řecké, slovenské a ukrajinské menšiny. Zástupci resortů a zástupci národnostních menšin by měli na tomto jednání buď potvrdit stávající členy Výboru nebo navrhnout nové členy. V rozpravě dále A. Pilátová a I. Kuncová požádaly o odklad do konce dubna t.r., protože jejich grémia se teprve sejdou, aby podala návrhy za jejich menšiny. Rovněž K. Kubešová přislíbila, že nominace menšina dodá do 15. dubna 2007. V. Skalský potvrdil návrhy slovenské menšiny na opětovnou kandidaturu bývalých členů výborů. D. Stehlíková posléze navrhla vrátit se k bodu na příštím jednání Rady. Tento návrh byl přijat bez hlasování.

Podobně se Rada rozhodla postupovat v případě Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy. Nicméně bylo v úvodu sděleno, že sekretariát Rady obdržel nové návrhy od chorvatské, řecké, slovenské a ukrajinské menšiny. V rozpravě k tomuto výboru se M. Moulis zeptal, jak byla osloveny statutární města, neboť Plzeň zřídila Komisi pro integraci etnických menšin Rady města Plzně. M. Pospíšil vysvětlil, že složení výboru je omezeno počtem jeho členů daným statutem (max. 21 členů). Proto nejsou automaticky žádána všechna města (obce), kde jsou zřízeny výbory pro národnostní menšiny. Nicméně protože Ústecký kraj výbor dosud nezřídil, je namístě oslovit statutární město Plzeň, je-li zde zájem o práci ve výboru.

Rada se tímto bodem bude zabývat na svém příštím jednání, s tím, že členové, kteří nedodali nominace do dnešního jednání, učiní tak do konce dubna.

Ad 6

Členové Rady byli v pozvánce na toto jednání vyzváni, aby zaslali podněty k činnosti pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání. A. Sulitka informoval, že sekretariát Rady obdržel návrhy na jmenování členů pracovní skupiny od chorvatské, slovenské a ukrajinské menšiny.

K problematice národnostně menšinového vysílání zaslal písemné stanovisko zástupce řecké menšiny; konstatuje, že menšinové vysílání se stalo jednou z informačních a komunikačních platforem národnostních menšin v ČR. Plní tedy jednu ze svých základních funkcí informační a komunikační mezi příslušníky určité národnostní menšiny, ale i napříč mezi národnostními menšinami. Na druhé straně zdůrazňuje, že toto televizní vysílání neplní svou druhou základní funkci, a to informovat o činnostech národnostních menšin většinovou společností. Je to námět k dalšímu rozpracování. Částečně je tato situace způsobena tím, že vysílací časy pořadů o národnostních menšinách jsou vesměs okrajové, a proto oslovují malé procento většinové společnosti.

V rozpravě D. Stehlíková navrhla, aby Rada se k tomuto bodu vrátila na svém příštím jednání a členové Rady aby dodali své nominace rovněž do konce dubna t.r. S tímto návrhem Rada souhlasila bez hlasování.

Ad 7

M. Pospíšil informoval o stavu přípravy Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2006. Poděkoval za podklady ze strany členů Rady a vyzval srbskou, slovenskou a romskou menšinu k dodání nebo doplnění podkladů do pátku 2. dubna t.r.

Text Zprávy je v pracovní podobě zhruba připraven, čítá na dvě stě stran a poté, co budou dokončeny korektorské práce, bude rozeslán členům Rady k připomínkám. Bude to do konce dubna. Bude předložen na příštím jednání Rady v květnu t.r.

Ad 8

Sekretariát Rady obdržel dva podněty k bodu různé od zástupkyně ukrajinské menšiny.

- Vysílání Českého rozhlasu pro národnostní menšiny – nespokojenost s omezeným časovým limitem národnostně menšinového vysílání.

D. Stehlíková reagovala na podnět tím, že menšina by měla podnět písemně zpracovat a přes sekretariát do Rady se pak předá Radě ČT, popř. Radě pro rozhlasové a televizní vysílání. Vyzvala současně i ostatní zástupce menšin k podání podnětů.

- Imigrační politika – podnět na Ministerstvo práce a sociálních věcí (podle navrhovatelky).

D. Stehlíková upozornila na to, že jde spíše o podnět pro Ministerstvo vnitra, odbor migrační politiky.

- Monitoring tištěných médií

A. Pilátová navrhla pořídit monitoring tištěných médií zaměřených na problematiku národnostních menšin.

- Omezení vysílání ČT Ostrava v polštině

T. Wantuła oznámil, že ČT Ostrava pod záminkou změn omezilo vysílání v polštině o jednu minutu. Menšina usiluje o dosažení původního vysílacího času. Bude-li zapotřebí, požádá Radu /pracovní skupinu pro menšinové vysílání o podporu.

- ZŠ s polským jazykem vyučovacím v Třinci (Koperníkova ul.)

T. Wantuła informoval o tom, že zastupitelstvo města rozhodlo o sloučení uvedené školy se ZŠ v Nádražní ul. (Školy jsou od sebe vzdálené asi dva km). Přitom nekonzultovalo věc s menšinou ani s výborem pro národnostní menšiny. Zastupitelé podle polské menšiny hlasovali na základě nekompletních a tendenčních údajů. Zastupitelstvo o záležitosti bude jednat znovu 24. dubna 2007. Podle T. Wantuły nejde o problém nedostatku dětí.

A. Sulitka, který se účastnil za sekretariát Rady jednání výboru pro národnostní menšiny zastupitelstva města Třinec, v této věci uvedl, že počet žáků školy se pohybuje na hranici. Především jde o to, že záležitost nebyla před jednáním zastupitelstva projednána s výborem pro národnostní menšiny. Zástupci polské menšiny požádali též o podporu polské vlády. O řešení vzniklé situace bude dne 17. dubna na generálním konzulátu PR v Ostravě jednání zástupců polské menšiny za účasti zástupce sekretariátu Rady a zmocněnce vlády pro lidská práva. Je nutno nyní vyčkat, s jakým výsledkem toto jednání dopadne. T. Wantuła se ohradil proti tvrzení, že polská menšina o pomoc požádala vládu Polska, s tím, že je to její samostatná aktivita.

- Demonstrace Romů dne 11. dubna 2007 proti setrvání Jiřího Čunka ve vládě

M. Ferenc se otázal předsedkyně Rady, jaký je vývoj v této věci. D. Stehlíková informovala o tom, že reagovala hned při demonstraci, kde, poté, co je obdržela, přečetla Prohlášení Romského parlamentu, romských sdružení a občanů romské národnosti. O celé záležitosti bude jednat na svém mimořádném jednání Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity dne 19. dubna 2007 dopoledne.

Příští jednání Rady se uskuteční dne 17. května od 12:00 hod. na Úřadu vlády.

Přílohy:

- Aktuální adresář Rady vlády pro národnostní menšiny
- Statuty a jednací řády novelizované podle bodu 5 programu

Zpracovali: RNDr. Milan Pospíšil, Mgr. Ondřej Klípa

Schválila: MUDr. Džamila Stehlíková
ministřyně vlády pro lidská práva a národnostní menšiny
a předsedkyně Rady vlády pro národnostní menšiny